

LANDSORGANISASJONEN I NORGE

ArkivsakID		Arkiv	Saksbehandler
18/1700	- 4	063	Siv Schau
Svarfrist:			Økonomiavdelingen
Dato:	06.05.2019	Avdelingsleder/Nestleder	Siv Schau

Landsorganisasjonen i Norge - Årsregnskap 2018

Ingress:

Årsregnskapet 2018 for Landsorganisasjonen i Norge inkludert konsernregnskap, Utdanningsfondet og Sykelønnsordningens fond legges fram for godkjenning. Regnskapet for LOs Opplysnings- og Utviklingsfond ble godkjent i fondets styre 26. april 2019, og legges her fram til orientering.

Innstilling:

1. Sekretariatets innstilling til årsregnskapet og beretningen 2018 Landsorganisasjonen i Norge og disponering av resultat godkjennes.
2. Sekretariatets innstilling til årsregnskapet 2018 for Utdanningsfondet og disponering av resultat godkjennes.
3. Sekretariatets innstilling til årsregnskapet 2018 for Sykelønnsordningens fond og disponering av resultat godkjennes.
4. Sekretariatets innstilling til årsregnskapet 2018 for LOs Opplysnings- og Utviklingsfond og disponering av resultat tas til orientering.

Saksopplysninger:

Sekretariatets innstilling:

Landsorganisasjonen i Norge:

Årsregnskapet og beretningen 2018 for Landsorganisasjonen i Norge med et årsresultat på kr. 146 294 godkjennes.

Disponering av årsresultatet:

Fra Folkets Hus fond	TNOK	- 315
Til LOs Opplysning- og Utviklingsfond	TNOK.	4 116
Fra LOfavør	TNOK	- 1 916
Fra øvrige fond	TNOK	- 467
Til annen egenkapital	TNOK	153 109

Utdanningsfondet:

Årsregnskapet 2018 for Utdanningsfondet med et årsresultat på TNOK – 14 602 godkjennes.

Underskuddet dekkes av tidligere opptjent egenkapital.

Sykelønnsordningens fond:

Årsregnskapet 2018 for Sykelønnsordningens fond med et årsresultat på TNOK - 2 366 godkjennes.

Underskuddet dekkes av tidligere opptjent egenkapital.

LOs Opplysnings- og utviklingsfond:

Årsregnskapet 2018 for LOs Opplysnings- og Utviklingsfond med et årsresultat på TNOK 4 116 tas til orientering.

Øvrige kommentarer:

Landsorganisasjonen i Norge:

Årsregnskapet viser et overskudd på TNOK 146 294, og et positivt driftsresultat på TNOK 27 744. Tilsvarende tall for 2017 var et overskudd på TNOK 203 967 og et positivt driftsresultat på TNOK 44 458.

Kontingentinntektene for 2018 var TNOK 467 937, en økning på TNOK 19 128 i forhold til 2017. Dette tilsvarer en økning på 4,3 %.

Andre driftsinntekter var for 2018 TNOK 77 220, en nedgang på TNOK 4 528. Nedgangen tilsvarer 5,5 % sett i forhold til 2017. Avvikene er spesifisert i note 3.

Totale driftskostnader for 2018 var TNOK 517 412, en økning fra 2017 på TNOK 31 314 (6,4 %). Hovedårsaken til økte kostnader i forhold til 2017 knytter seg til avvikling av ytelsespensjonen og reduserte framtidige bokførte forpliktelser i 2017 regnskapet. Resultateffekten som følge av at ny og gammel pensjonsavtale har ulike prinsipper for bokføring, utgjorde i 2017 en kostnadsreduksjon på TNOK 50 000.

51,8 % av driftskostnadene er relatert til lønn- og personalkostnader. Lønn- og personalkostnader utgjorde for 2018 TNOK 267 823, en økning på TNOK 61 909. Årsakene til dette avviket er som nevnt over, kostnadsreduksjonen i forbindelse med forskjellige bokføringsprinsipper på ny og gammel pensjonsordning i 2017. Lønnskostnadene i 2018 hadde en økning på 4,0 % sett i forhold til 2017. Personalkostnadene er spesifisert i note 4.

Andre driftskostnader utgjorde i 2018 TNOK 244 944, noe som er en reduksjon TNOK 29 841 (10,8 %). Årsaken til høyere driftskostnader i 2017, er knyttet til en bevilgning til styrking av grunnkapitalen i Fafo, samt kongressbevilgningene. I tillegg til dette er tilskudd i forbindelse med den ekstraordinære kampanjen i servicesektoren lavere i 2018 enn 2017. Kostnadene knyttet til denne kampanjen i 2018, var TNOK 5 829.

Driftsresultatet i 2018 er TNOK 27 744 mot TNOK 44 458 i 2017.

Resultatandelene i datterselskapene er negative med TNOK 31 893. Redusert avkastning i Sykelønnsordningens Fond og Utdanningsfondet er årsaken til avviket mot 2017. Spesifikasjonen av datterselskapenes resultater finnes i note 8 i regnskapet.

Resultatandelene i tilknyttede selskap negative med TNOK 2 626, også disse er spesifisert i note 8. Tankesmien Agenda AS er det selskapet som bidrar til det negative resultatet.

Renter av bankinnskudd og utlån var i 2018 TNOK 33 476, noe som er TNOK 1 822 lavere enn i 2017. Kapital forvaltet i henhold til LOs forvaltningsstrategi har gitt en negativ avkastning på TNOK 6 895, mot en positiv avkastning på TNOK 47 465 i 2017. Avkastningen på denne porteføljen var på -0,98 % i 2018, markedsverdien på LOs portefølje er pr. 31.12.2018 TNOK 693 069. Avkastningen på forvaltningsporteføljen har siden oppstart i 2012 har vært 34,94%.

Utbetalt utbytte var i 2018 TNOK 123 450, mot TNOK 80 134 i 2017. TNOK 82 018 av dette er utbytte fra Sparebank 1 Gruppen og TNOK 40 877 er utbetalt utbytte fra Sparebank 1 Østlandet.

Utdanningsfondet:

Resultatet i 2018 for Utdanningsfondet var et underskudd på TNOK 14 602, tilsvarende tall for 2017 var et overskudd på TNOK 3 402. Avkastningen i fondet er TNOK 16 671 lavere enn fjoråret, og bokførte stipendkostnader er TNOK 912 høyere enn tilsvarende tall for 2017.

Forvaltningsporteføljen har en markedsverdi pr. 31.12.2018 på TNOK 201 071. Avkastningen var i 2018 på -1,02 %, og porteføljen forvaltes i tråd med LOs kapitalforvaltningsstrategi. Porteføljen har siden oppstart i 2013 hatt en avkastning på 32,85%.

Renter av ansvarlig lån er redusert med TNOK 1 159, grunnet avslutning av et ansvarlig lån på TNOK 40 000.

Total egenkapital i Utdanningsfondet er pr. 31.12.2018 TNOK 409 695.

Sykelønnsordningens fond:

Årsregnskapet 2018 for Sykelønnsordningens fond viser et årsresultat på TNOK -2 366. Avkastningen på fondets kapital er TNOK 11 388 lavere enn 2017. 75 % av premien til LOs fritidsforsikring er belastet forsikringsordningens fond, mens 25% (TNOK 6 040) er belastet regnskapet til Sykelønnsordningen Fond.

Forvaltningsporteføljen har en markedsverdi pr. 31.12.2018 på TNOK 154 770. Avkastningen var i 2018 på -1,57 %, og porteføljen forvaltes i tråd med LOs kapitalforvaltningsstrategi. Porteføljen har siden oppstart i 2015 hatt en avkastning på 11,62%.

Renter av ansvarlig lån er redusert med TNOK 7 317, grunnet avslutning av et ansvarlig lån på TNOK 140 000.

Total egenkapital i Sykelønnsordningens Fond er pr. 31.12.2018 TNOK 441 358.

Opplysnings- og utviklingsfondet:

Årsregnskapet 2018 for LOs Opplysnings- og Utviklingsfond viser et årsresultat på kr. 4 116.

Premieinntektene i 2018 utgjorde tilsammen TNOK 134 392. Det er totalt kostnadsført TNOK 104 807 til tillitsvalgtsopplæring i forbundene, og TNOK 4 373 til forskning i 2018.

Forvaltningsporteføljen har en markedsverdi pr. 31.12.2018 på TNOK 20 880. Avkastningen i denne porteføljen var i 2018 på -0,95 %, og porteføljen forvaltes i tråd med LOs kapitalforvaltningsstrategi. Porteføljen har siden oppstart i 2017 hatt en avkastning på 4,4%.

Total egenkapital pr. 31.12.2018 i OU-fondet er TNOK 108 295, hvorav
Forskningsfondet utgjør TNOK 34 346.

Underlagsmateriell:

Årsregnskap og beretning Landsorganisasjonen i Norge 2018

Årsregnskap Utdanningsfondet 2018

Årsregnskap Sykelønnsordningens Fond 2018

Årsregnskap Opplysnings- og Utviklingsfondet 2018

LANDSORGANISASJONEN I NORGE ÅRSBERETNING 2018

Virksomhetens art

Landsorganisasjonen i Norge (LO) er landets største lønnskakerorganisasjon med 26 fagforbund som medlemmer.

LO ivaretar fagbundenes felles interesser som forhandler av lønns- og avtalevilkår. Fagforbundene med sine 936 711 medlemmer omfatter nesten alle yrkesgrupper i landet. Medlemsveksten var i 2018 på 11 106 medlemmer.

LO er lokalisert i Oslo med kontorer i Sarpsborg, Oslo, Hamar, Gjøvik, Drammen, Tønsberg, Porsgrunn, Arendal, Kristiansand, Stavanger, Bergen, Førde, Molde, Trondheim, Steinkjer, Bodø, Tromsø og Kirkenes. LO har også kontor i Brussel, Belgia.

Fortsatt drift

I samsvar med regnskapsloven §3 bekreftes det at forutsetning om fortsatt drift er tilstede.

Helse, miljø og sikkerhet

Sykefraværet i 2018 var 5,35 %, fordelt på 7,04 % for kvinner og 2,82 % for menn. I 2017 var sykefraværet 4,23 %.

LO har hatt og vil fortsette å ha stor oppmerksomhet på forebyggende arbeid for å redusere antall sykedager. Vi er også opptatt av å tilrettelegge på arbeidsplassen for de som har eller får redusert arbeidsevne. Oppfølging av sykmeldte skjer i nært samarbeid med bedriftshelsetjenesten.

LO er en IA-virksomhet, og har målsettinger på alle tre delmålene i IA-avtalen. Dette innebærer arbeid med reduksjon i sykefravær, økt sysselsetting av personer med nedsatt funksjonsevne og øke gjennomsnittlig avgangsalder gjennom aktiv livsfaseorientert personalpolitikk. LO har etablert eget IA-utvalg med egen handlingsplan på IA-avtalens delmål.

Høsten 2018 ble det gjennomført en arbeidsmiljøundersøkelse, noe som gjennomføres hvert annet år. Arbeidsmiljøet i LO betegnes som godt. Oppfølging og tiltak for å utvikle og bevare et godt arbeidsmiljø gjøres i avdelingen og på distriktskontorene i LO, der det lages HMS-planer.

LO har blant annet bedriftsidrettslag, fri til trening i arbeidstiden og tilbud om naprapat som virkemidler for å forebygge og veilede ansatte for å unngå belastningsskader. LOs arbeidsmiljøutvalg har hatt seks møter i 2018 hvor tiltak for bedring av HMS er diskutert og gjennomført. Saker som er behandlet i AMU i 2018 er blant annet gjennomføring av arbeidsmiljøundersøkelsen, nytt arbeidsreglement, nye varslingsrutiner og etiske retningslinjer.

I 2018 er det jobbet med implementering av EUs nye personvernforordning (GDPR). Personopplysninger og behandlingsaktiviteter er kartlagt for alle avdelinger og distriktskontorer. Det er utført risikovurderinger og det er arbeidet med rutiner. Det er også arbeidet med å få på plass personvernerklæringer og databehandleravtaler i hele virksomheten.

Det systematiske HMS-arbeid er godt forankret i organisasjonen gjennom arbeidsmiljøutvalget og LOs verneombud.

Det har ikke forekommet alvorlige arbeidsuhell eller ulykker i løpet av året.

Miljørapportering

LO skal drive sin virksomhet med minst mulig påvirkning på det ytre miljø.

LO er Miljøfyrtårnsertifisert, og leverer årlig rapport til Miljøfyrtårnstiftelsen. Vi har et systematisk fokus på energiforbruk, avfallshåndtering, reiser og innkjøp.

Vi benytter miljøvennlige renholdsprodukter, svanemerket papir og ved våre øvrige innkjøp blir miljøvennlige produkter og produksjonsmetoder vektlagt.

Avfallet kildesorteres og hentes regelmessig. Vi samarbeider med Oslo Kongressenter om redusert energiforbruk og andre miljøbesparende tiltak ved vårt hovedkontor i Oslo.

Vi informerer ansatte og involverer ansatte i det løpende miljøarbeidet.

I 2018 har LO hatt fokus på kildesortering, rehabilitering av vinduer og igangsatt flere digitaliseringsprosjekter som erstatter papir.

LO skal resertifiseres som Miljøfyrtårnvirksomhet i 2019.

Likestilling og mangfold

LOs Sekretariatet består av åtte kvinner og sju menn. I LOs valgte ledelse er det er fire kvinner og fire menn. Av organisasjonens øvrige ledere er 31 % kvinner og 69 % menn. Totalt er vi 61 % kvinner og 39 % menn. LO har pr. 31.12.2018 260 ansatte fordelt på 255 årsverk.

LO har et systematisk arbeid innenfor likestilling og integrering, og jobber aktivt for å fremme likestilling og hindre diskriminering. I LO skal ingen urimelig forskjellsbehandles eller oppleve negativ behandling på grunn av kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk, alder og andre vesentlige forhold ved en person.

Det er et personalpolitisk mål at arbeidsstyrken i størst mulig grad skal gjenspeile mangfoldet i befolkningen. Ved rekruttering av nye medarbeidere er vi opptatt av likestilling, inkluderende arbeidsliv og mangfold gjennom hele prosessen.

Lønnsfastsettelsen innen de forskjellige stillingskategorier skal være lik og rettferdig. Alle skal ha lik mulighet til videreutdanning og deltakelse i kompetansehevede tiltak.

I 2018 har man vært opptatt av å jobbe for klare retningslinjer mot trakassering og oppfølging av slike saker. Det er utarbeidet nye varslingsrutiner og etiske retningslinjer.

LO jobber videre med å følge opp metoo rapporten om arbeid mot seksuell trakassering i fagbevegelsen.

Framtidig utvikling

LO er en organisasjon hvor organisasjonens ressurser brukes til å fremme medlemmenes interesser i samsvar med vedtektene. I tillegg til å sikre LOs medlemmer gode lønns- og arbeidsvilkår, er arbeid til alle en prioritert oppgave for LO.

LO vil fortsatt medvirke til å styre og påvirke samfunnsutviklingen i tråd med arbeiderbevegelsens sosialdemokratiske idegrunnlag.

LANDSORGANISASJONEN I NORGE
ARSBERETNING 2018

Resultat, finansiering og likviditet

Morselskapet LO hadde i 2018 inntekter på TNOK 545 157 og et driftsoverskudd på TNOK 27 744. Årsresultatet viser et overskudd på TNOK 146 294.

Konsernet LO hadde inntekter på TNOK 605 083 og et driftsunderskudd på TNOK 10 314. Årsresultatet viser et overskudd på TNOK 146 380.

Egenkapitalandelen for LO er 96,2 %, og 95,3% for konsernet.

Konsernet har en sunn økonomisk og finansiell stilling.

Årsresultat og disponeringer

Sekretariatet foreslår følgende disponering av årsresultatet i Landsorganisasjonen i Norge (Tall i 1 000)

Til kampfondet	-
Fra kampfondet	-
Til Folkets Hus Fond	-315
Til LOs Opplysnings- og utviklingsfond	-4 116
Til LOfavør	-1 916
Fra øvrige fond	-467
Til annen egenkapital	153 109
Total disponering	146 294

Landsorganisasjonens fond og egenkapital per 31.12.2017:

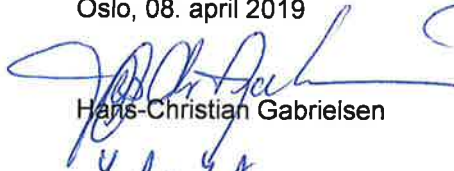
(Tall i 1 000)

Kampfondet	1 050 000
Folkets Hus Fond	140 696
LOs Opplysnings- og utviklingsfond	100 063
LOfavør	25 002
Solidarisk Støttefond (ved rettsvister)	10 000
Øvrige fond	1 828
Totalt fond	1 327 589
Annen egenkapital	3 328 925
Sum egenkapital	4 656 514

LANDSORGANISASJONEN I NORGE
ARSBERETNING 2018

Oslo, 08. april 2019

Hans-Christian Gabrielsen

Julie Lødrup

Mette Nord

Steinar Krøgstad

Anne Berit Aker Hansen

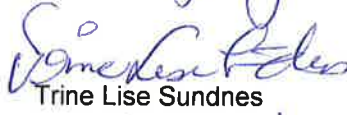
Peggy Hessen Følsvik

Erna Hagensen

Sissel M. Skoghaug

Trine Lise Sundnes

Kjersti Barsok

Roger H. Heimli

Jan Olav Andersen

Jørn Eggum

Frode Alfheim

Egil Andre' Aas

LO I NORGE		Noter	RESULTATREGNSKAP (tall i 1000)	KONSERN	
2018	2017			2018	2017

Driftsinntekter

467 937	448 809	1	Kontingentinntekter	467 937	448 809
77 220	81 748	3,13	Andre driftsinntekter	137 146	141 862
545 157	530 557		Sum driftsinntekter	605 083	590 671

Driftskostnader

267 823	205 914	4, 5	Lønnskostnader	299 670	237 171
4 646	5 231	7	Avskrivninger på varige driftsmidler	11 255	11 426
-	170		Konfliktsstøtte til forbund	-	170
244 944	274 785	6, 11	Andre driftskostnader	304 471	337 889
517 412	486 098		Sum driftskostnader	615 396	586 655

27 744	44 458		Driftsresultat	-10 314	4 015
---------------	---------------	--	-----------------------	----------------	--------------

-31 893	-7 002	8	Resultatandel i datterselskaper	-	-
-2 626	3 550	8	Resultatandel i tilknyttede selskaper	-2 626	3 550
46 982	45 109		Renteinntekter	53 865	79 769
107 770	120 606		Annen finansinntekt	107 377	120 214
-1 683	-2 752		Annen finanskostnad	-1 923	-3 101

146 294	203 967		Resultat før skattekostnad	146 380	204 446
----------------	----------------	--	-----------------------------------	----------------	----------------

-	-	10	Skattekostnad på ordinært resultat	-	-
---	---	----	------------------------------------	---	---

146 294	203 967		Årsresultat	146 380	204 446
----------------	----------------	--	--------------------	----------------	----------------

			Til/fra minoritet	85	480
			Til/fra majoritet	146 294	203 967
-	170		Til kampfondet		
-	-170		Fra kampfondet		
-315	1 437		Til Folkets Hus Fond		
-4 116	6 275		Fra/til LOs Opplysnings- og utviklingsfond		
-1 916	3 183		Til/Fra LOfavør		
-	-		Til Solidarisk Støttefond (ved rettstvister)		
-467	-700		Fra/til øvrige fond		
153 109	193 772		Fra/til annen egenkapital		
146 294	203 967		Sum disponert	146 380	204 447

LO I NORGE		Noter	BALANSE (tall i 1000)	KONSERN	
31.12.2018	31.12.2017			31.12.2018	31.12.2017

EIENDELER

Anleggsmidler

Varige driftsmidler

5 631	5 919	7	Fast eiendom, tomter mv.	57 899	51 444
11 312	10 929	7	Driftsløsøre, inventar mv.	18 793	18 220
16 943	16 848		Sum varige driftsmidler	76 692	69 665
			Finansielle anleggsmidler		
888 742	906 821	8	Investeringer i datterselskaper	-	-
152 993	147 618	8	Investeringer i tilknyttede selskaper	152 993	147 618
1 085 199	981 459	9	Investeringer i aksjer og andeler	1 085 199	981 459
18 675	19 277	15	Lån - datterselskaper	-	-
430 988	426 844	12	Andre fordringer	464 988	640 844
2 576 597	2 482 020		Sum finansielle anleggsmidler	1 703 179	1 769 922
2 593 539	2 498 869		Sum anleggsmidler	1 779 871	1 839 586
			Omløpsmidler		
			Fordringer		
9 013	20 435		Kundefordringer	11 936	23 637
26 999	24 764		Andre fordringer	31 524	31 625
36 012	45 199		Sum fordringer	43 460	55 263
381 906	409 040		Andre kortsiktige investeringer	571 532	575 566
1 828 247	1 742 200	17	Bankinnskudd, kontanter mv.	2 498 365	2 269 410
2 246 165	2 196 439		Sum omløpsmidler	3 113 357	2 900 239
4 839 704	4 695 307		Sum eiendeler	4 893 228	4 739 826

LO I NORGE		Noter	BALANSE (tall i 1000)	KONSERN	
31.12.2018	31.12.2017			31.12.2018	31.12.2017

EGENKAPITAL OG GJELD

LO I NORGE	LO I NORGE	Noter	BALANSE	KONSERN
31.12.2018	31.12.2017		(tall i 1000)	
Fond				
1 050 000	1 050 000	18	Kampfondet	
140 696	141 011	18	Folkets Hus Fond	
100 063	104 179	18	LOs OU-fond	
25 002	26 918	18	LOfavør	
10 000	10 000	18	Solidarisk Støttefond	
1 828	2 295	18	Øvrige fond	
1 327 589	1 334 404		Sum fond	
Annen egenkapital				
3 328 925	3 161 053	18	Annen egenkapital	4 656 514 4 495 457
		18	Minoritetsinteresse	4 519 4 616
4 656 514	4 495 457		Sum egenkapital	4 661 034 4 500 073
Gjeld				
Avsetninger for forpliktelser				
47 200	71 063	5	Pensjonsforpliktelser	58 307 81 008
39 636	30 560	14	Andre avsetn. for forpliktelser	39 636 30 560
86 836	101 623		Sum avsetn. for forpliktelser	97 943 111 567
Annen langsiktig gjeld				
-	-		Øvrig langsiktig gjeld	11 213 3 667
-	-		Sum annen langsiktig gjeld	11 213 3 667
Kortsiktig gjeld				
18 990	21 668		Leverandørgjeld	21 459 30 856
19 723	19 914		Skyldig offentlige avgifter	22 942 22 740
57 641	56 646	16	Annen kortsiktig gjeld	78 638 70 923
96 354	98 228		Sum kortsiktig gjeld	123 039 124 518
183 190	199 850		Sum gjeld	232 194 239 752
4 839 704	4 695 307		Sum egenkapital og gjeld	4 893 228 4 739 826

LO I NORGE
31.12.2018 31.12.2017

KONTANTSTRØMOPPSTILLING
(tall i 1000 kr)

KONSERN
31.12.2018 31.12.2017

Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter

146 294	203 967	Resultat før skattekostnad	146 380	204 447
31 894	7 002	- Resultatandeler i datterselskaper	-	-
2 626	-3 550	- Resultatandel i tilknyttede virksomheter	2 626	-3 550
-	-30	- Gevinst/+tap ved salg av anleggsmidler	-	-2 476
-123 450	-80 134	- Resultatført utbytte	-123 450	-80 134
34 356	-15 923	-/+ Verdiendringer markedsbaserte finansielle instr.	51 092	-21 882
4 646	5 231	+ Ordinære av-/nedskrivninger driftsmidler	11 255	11 426
5 646	-68 818	Endring i fordringer	188 371	-68 688
-2 678	-6 389	Endring i leverandørgjeld	4 551	-11 771
-7 914	-53 199	Forskjell på kostnadsført og innbetalt pensj.premie	-7 914	-53 199
9 879	-30 758	Endring i andre tidsavgrensninger	9 674	-31 317
101 299	-42 600	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	282 585	-57 144

Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter

-7 222	-23 058	Utbetalinger til kortsiktige investeringer	-47 058	-28 340
-126 740	-26 000	Utbetalinger ved kjøp av finansielle investeringer	-111 740	-6 000
	-	Innbetalinger fra salg av finansielle investeringer	-	-
-4 740	-3 496	Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-18 282	-5 903
	120	Innbetaling ved salg av anleggsmidler	-	2 815
123 450	80 134	Mottatt utbytte	123 450	80 134
-15 252	27 700	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-53 630	42 705

86 046	-14 901	Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	228 955	-14 438
1 742 200	1 757 101	Beholdning i kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	2 269 410	2 283 849
1 828 247	1 742 200	Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	2 498 365	2 269 410

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk.

Konsolideringsprinsipper

Konsernregnskapet utarbeides etter ensartede prinsipper ved at de kontrollerte virksomhetene følger de samme regnskapsprinsipper som LO. Alle vesentlige interne transaksjoner, fordringer og gjeld elimineres.

Virksomheter hvor LO har betydelig innflytelse

Virksomheter hvor LO har betydelig innflytelse, herunder felleskontrollert virksomhet, er vurdert etter egenkapitalmetoden i selskapsregnskapet og i konsernregnskapet.

LO's andel av resultatet er basert på de ovennevnte virksomheters resultat etter skatt. Det er gjort fradrag for interne gevinster og eventuelle avskrivninger på merverdi som skyldes at kostpris på aksjene var høyere enn den ervervede andelen av bokført egenkapital. I resultatregnskapet er resultatandelene vist under finansposter, mens eiendelene i balansen er vist under finansielle anleggsmidler.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Kortsiktige plasseringer av overskuddslikviditet (likvide aksjer, obligasjoner og andeler vurdert som omløpsmidler), vurderes til virkelig verdi med verdiendring over resultat. Gevinster, utbytte og andre utdelinger regnskapsføres som annen finansinntekt.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi dersom verdifallet ikke forventes å være forbigående. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Kontanter og kontantekvivalenter

Kontanter og kontantekvivalenter består av kontanter og bankinnskudd med eventuelle opprinnelige bindinger inntil 3 måneder eller mindre.

I kontantstrømoppstillingen er kun innskudd til og uttak fra investeringsporteføljen medtatt som inn- og utbetaling.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets levetid dersom de har levetid over 3 år, og har en kostpris som overstiger TNOK 20. For konsernets skattepliktige virksomhet er grensen for vesentlig verdi satt til TNOK 15.

Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres som løpende driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmiddelets kostpris og avskrives i takt med driftsmiddelet.

Leieavtaler

Leieavtaler der en vesentlig del av risiko forbundet med eierskap beholdes av utleier, klassifiseres som operasjonelle leieavtaler. Alle leasingkontrakter i LO er definert som operasjonell leasing.

LANDSORGANISASJONEN I NORGE
NOTER TIL ÅRSREGNSKAPET 2018
(Alle beløp i TNOK)

Finansielle anleggsmidler

Investering i datterselskaper og tilknyttede selskaper regnskapsføres etter egenkapitalmetoden i selskapsregnskapet. Øvrige aksjer, andeler og andre investeringer vurderes etter kostmetoden.

Pensjoner

LO følger internasjonale prinsipper for regnskapsføring av pensjoner hvor estimatavvik løpende føres mot egenkapitalen.

Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser beregnes etter lineær opptjening basert på forventet sluttlønn. Beregningen er basert på en rekke forutsetninger, herunder diskonteringsrente, fremtidig regulering av lønn, pensjoner og ytelser av folketrygden, fremtidig avkastning på pensjonsmidler samt aktuarmessige forutsetninger om dødelighet og frivillig avgang. Pensjonsmidler er vurdert til virkelig verdi og fratrukket i netto pensjonsforpliktelse i balansen.

Kontingentinntekter

LOs kontingentinntekter overføres fra forbundene, og som hovedregel beregnet med utgangspunkt i 0,2% av forbundenes lønnsmasse. Inntektsføringen skjer etter beste mulige estimat på opptjent kontingentgrunnlag i regnskapsperioden.

Offentlige tilskudd

Offentlig tilskudd mottatt fra Utenriksdepartementet og Norad regnskapsføres brutto og inngår i andre driftsinntekter.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer.

Skatt

Konsernet er delvis skattepliktig som følge av skattepliktig aktivitet i enkelte selskaper som inngår i konsernet. Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet med 22 % på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier samt skattemessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reverseres i samme periode er utlignet. Netto utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at denne kan bli benyttet.

Note 2 LOs konsernsammensetning

Konsernregnskapet omfatter LO, LOs Utdanningsfond, Sykelønnsordningens Fond, LO-Partner AS, Sørmarka AS og Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole Ringsaker AS.

Note 3 Andre driftsinntekter

Morselskapet LO	2018	2017
Tilskudd fra Norad, Utenriksdepartementet	25 526	27 423
LOfavør	3 486	4 899
LO's koordinatører	8 814	7 802
Juridiske tjenester	28 084	31 964
Andre inntekter	11 310	9 660
Sum	77 220	81 748
Konsernet LO		
Andre inntekter LO	77 220	81 748
Undervisning, hotell- og konferanseinntekter	59 925	60 114
Sum	137 146	141 862

LANDSORGANISASJONEN I NORGE
NOTER TIL ÅRSREGNSKAPET 2018
 (Alle beløp i TNOK)

Note 4 Personalkostnader, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte m.m.

Morselskapet LO	2018	2017
Lønnskostnader	199 010	191 357
Arbeidsgiveravgift	30 676	29 332
Pensjonskostnader	24 261	22 081
Opphør av gammel pensjonsordning	0	(50 802)
Andre ytelser	13 877	13 946
Sum	267 823	205 914

Gjennomsnittlig antall ansatte omregnet til årsverk: 261 256

Ledende personer	Lønn	Pensjons- utgifter	Annen godtgjørelse
Leder Hans- Christian Gabrielsen	1 348	170	179
1. Nestleder Peggy Hessen Følsvik	1 213	260	31
2. Nestleder Roger H. Heimli	1 166	173	28
LO-1. sekretær Julie Lødrup	1 037	170	21
LO-sekretær Terje Olsson	1 017	196	47
LO-sekretær Trude Tinnlund	1 015	157	50
LO-sekretær Are Tomasgard	1 015	133	33
LO-sekretær Kristin Sæther	972	109	29

Lønnen til LOs valgte ledelse fastsettes av Sekretariatet etter innstilling fra et eget kompensasjonsutvalg og justeres årlig med bakgrunn i antatt gjennomsnittlig lønnsvekst i samfunnet forøvrig.

Ansatte inkl. ledelsen har lån i LO på til sammen TNOK 5 084. Ledelsen inngår i LOs kollektive pensjonsordning som er tilpasset Lov om Foretakspensjon. Pensjonsutgifter utgjør betalt premie i perioden. Leder har verken avtale om etterlønn, bil-, bolig- eller personallån.

Honorar til revisor (alle beløp inkl. mva):	2018	2017
Lovpålagt revisjon	1 354	1 253
Andre attestasjonstjenester	1 372	56
Skatterådgivning	0	0
Andre tjenester utenfor revisjon	18	0
Sum	2 744	1 309

Konsernet LO		
Lønnskostnader	225 575	217 358
Arbeidsgiveravgift	34 728	33 438
Pensjonskostnader	25 997	23 634
Oppgjør av gammel pensjonsordning	0	(50 802)
Andre ytelser	13 370	13 543
Sum	299 670	237 171

Gjennomsnittlig antall ansatte omregnet til årsverk: 317 309

Honorar til revisor (alle beløp inkl. mva):		
Lovpålagt revisjon	1 612	1 547
Andre attestasjonstjenester	1 397	95
Skatterådgivning	0	0
Andre tjenester utenfor revisjon	76	56
Sum	3 085	1 698

Note 5 Pensjonskostnader og pensjonsmidler, pensjonsforpliktelser

LO er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Organisasjonens pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

LOs ledelse og ansatte er dekket gjennom kollektive (sikrede) pensjonsordninger i SpareBank 1 Forsikring AS. LO har i tillegg en usikret pensjonsordning knyttet til pensjonsavgang mellom 65 og 67 år.

01.01.2017 endret LO pensjonsordningen for alle ansatte født etter 01.01.1965, og alle nyansatte etter 01.01.2017. Den nye ordningen er en hybridpensjon med tilleggsdekninger og lønnsvekstgaranti. Hybridpensjon er en arbeidsgiverbetalt pensjonsordning som tilfredsstiller kravene i Tjenstepensjonsloven, OTP-loven og Skatteloven. Premien er innskuddsbasert i opptjeningstiden. Ordningen inneholder sparing til alderspensjon, betalingsfritak ved arbeidsuførhet og uførepensjon. Hybridpensjonen sikrer at kvinner og menn får lik pensjon i utbetalingstiden og innskuddet er derfor 15,5 % høyere for kvinner enn menn.

Pensjonsbeholdningene vil i opptjeningsperioden få tilført kapital fra de medlemmene i forsikringskollektivet som faktisk dør. I utbetalingstiden beregnes tilført livsgevinst etter forsikringsprinsippet. Uttaksalder for pensjonsutbetalingen er fleksibel mellom 62 og 75 år. Pensjonen har livsvarig utbetaling.

Alderspensjonen er forsikringsdekket mot negativ avkastning, og kapitalen skal i opptjeningstiden reguleres med alminnelig lønnsvekst. Avkastning utover lønnsveksten tilføres reguleringsfondet. Det er ved regnskapsføring av hybridpensjonen lagt til grunn at forventet avkastning overstiger alminnelig lønnsvekst, og det er derfor ikke beregningstid forpliktelse knyttet til denne garantien.

Innskuddssatsene er:

7% av lønn mellom 0 - 7,1G

25,1 % av lønn mellom 7,1 og 12G

Ansatte trekkes en egenandel på 2 % av lønn.

Nedre aldersgrense for innmelding i ordningen er 16 år, opptjeningen gjelder fra første krone, og den ansatte er innmeldt fra første dag (men medlemskapet må ha vart i 12 måneder for å få rett til pensjonskapitalen).

For alle som var ansatt pr. 01.01.2017 med fødselsdato før 01.01.1965, endres ikke pensjonsordningen. Fra 67 år dekkes de gjennom en kollektiv sikret pensjonsordning. Denne ordningen sikrer en antatt total pensjonsytelse på 70% av pensjonsgrunnlaget, med nedtrapping ved 77 år (65%) og ved 80 år (60%) Pensjonsytelsen baseres på beregninger fra Folketrygdens regelverk fram til 31.12.2010.

LOs ledelse er etter kongressens vedtak i 1997 ikke valgbar etter fylte 60 år, men vil bli ansatt i rådgiverstillinger etter avgang.

Ytelsene forutsetter fullt opptjente pensjonsrettigheter. Fullt opptjente rettigheter har arbeidstakere som ved nådd pensjonsalder vil få en tjenestetid på 30 år eller mer.

I tillegg har LO en pensjonsavtale med tidligere ansatte. Dette er en usikret ordning som dekkes gjennom driften.

Basert på forsikringstekniske prinsipper beregnes nåverdien av antatte framtidige pensjonsytelser. Estimatavvik føres løpende mot egenkapital.

LANDSORGANISASJONEN I NORGE
NOTER TIL ÅRSREGNSKAPET 2018
(Alle beløp i TNOK)

Følgende økonomiske og aktuarmessige forutsetninger er lagt til grunn for beregningene.

	2018	2017
Diskonteringsrente	2,60 %	2,40 %
Forventet avkastning av pensjonsmidler	2,60 %	2,40 %
Årlig forventet lønnsvekst	2,75 %	2,50 %
G-regulering	2,50 %	2,25 %
Regulering av løpende pensjon	2,50 %	2,25 %

Det knytter seg usikkerhet til beregninger som strekker seg langt fram i tid.
LOs netto pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser kan spesifiseres som følger:

Morselskapet LO

Sikret ordning

Bokført pensjonsforpliktelse 01.01.	35 845	79 724
Netto pensjonsforpliktelse etter arbeidsgiveravgift 31.12.	12 833	35 845
Egenkapitalført estimatavvik 31.12.	(18 677)	(4 652)

Usikret ordning (AFP, driftspensjon)

Bokført pensjonsforpliktelse 01.01.	22 792	36 930
Netto pensjonsforpliktelse etter arbeidsgiveravgift 31.12.	23 855	22 792
Egenkapitalført estimatavvik 31.12.	2 141	(2 160)

Pensjoner dekket over drift (tidligere DNFP)

Bokført pensjonsforpliktelse 01.01.	12 426	13 512
Netto pensjonsforpliktelse etter arbeidsgiveravgift 31.12.	10 512	12 426
Egenkapitalført estimatavvik 31.12.	587	908

Sum pensjonsforpliktelser 31.12.

Egenkapitalført effekt av estimatavvik 31.12.	47 200	71 063
	(15 948)	(5 904)

Spesifikasjon av pensjonskostnaden

	2018	2017
Årets pensjonsopptjening	12 063	12 594
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	7 695	8 804
Forventet avkastning av pensjonsmidler	(6 416)	(9 232)
Administrasjonskostnader	2 321	2 223
Resultatført nettoforpliktelse ved oppgjør		(50 802)
Hybrid pensjon	12 164	11 125
Ansattes andel pensjonsordninger	(3 567)	(3 433)
Pensjonskostnad	24 261	(28 721)

Konsernet LO

Sikrete og usikrete ordninger

Bokført pensjonsforpliktelse 01.01.	81 008	142 109
Netto pensjonsforpliktelse etter arbeidsgiveravgift 31.12.	58 307	81 008
Egenkapitalført estimatavvik 31.12.	(17 134)	(7 591)

Spesifikasjon av pensjonskostnaden

Pensjonsopptjening	13 433	13 939
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	8 272	9 436
Forventet avkastning av pensjonsmidler	(7 024)	(9 712)
Administrasjonskostnader	2 536	2 408
Resultatført nettoforpliktelse ved oppgjør	0	(50 802)
Hybrid og andre innskuddsordninger	12 713	11 356
Ansattes andel pensjonsordninger	(3 934)	(3 792)
Pensjonskostnad	25 997	(27 168)

LANDSORGANISASJONEN I NORGE
NOTER TIL ÅRSREGNSKAPET 2018
(Alle beløp i TNOK)

Note 6 Spesifikasjon av andre driftskostnader

Morselskapet LO	2018	2017
Administrasjonskostnader	69 913	66 887
Informasjonsmateriell, PR-kostnader	27 019	36 882
Møte- og reisekostnader	32 169	32 034
Tilskudd/ bevilgninger	30 450	60 507
Kontingenter	12 727	12 566
Fagblad	23 742	21 500
Kongress	2 154	3 256
Avsatt til kongress	8 000	8 000
Internasjonalt faglig arbeid	29 943	29 698
Andre kostnader	8 826	3 455
Sum andre driftskostnader	244 944	274 785

Note 7 Varige driftsmidler

Morselskapet LO	Fast eiendom	Driftsløsøre, inventar o.l.	Totalt
Akk. anskaffelseskost 01.01.18	8 685	114 400	123 085
+årets tilgang	0	4 741	4 741
-årets avgang	0	2 165	2 165
Anskaffelseskost 31.12.18	8 685	116 976	125 661
Akkumulerte avskr. 31.12.18	3 054	105 665	108 719
Bokført verdi 31.12.18	5 631	11 312	16 943
Årets avskrivninger	289	4 357	4 646
Økonomisk levetid	20-25 år	3 - 10 år	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	
Konsernet LO	Fast eiendom	Driftsløsøre, inventar o.l.	Totalt
Akk. anskaffelseskost 01.01.18	141 816	142 617	284 433
+årets tilgang	11 411	7 294	18 705
-årets avgang	0	2 585	2 585
Anskaffelseskost 31.12.18	153 227	147 326	300 553
Akkumulerte avskr. 31.12.18	95 327	128 533	223 860
Akkumulerte nedskrivninger 31.12.18	0	0	0
Bokført verdi 31.12.18	57 899	18 793	76 692
Årets avskrivninger	4 955	6 300	11 255
Økonomisk levetid	20 -25 år	3 - 10 år	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	

Note 8 Tilknyttede virksomheter og datterselskap

Firma	Pr 01.01. Bokført verdi	Aksje- innskudd	Bokført mot EK	Resultat- andel	Pr 31.12. Bokført verdi
LO - datterselskaper					
Sørmarka AS, (Siggerud)	29 990		(1 185)	554	29 359
Arbeiderbev. Folkehøgskole Rings. AS (Moelv)	1 021			(44)	977
LO Partner AS (Oslo)	7 790	15 000		(15 436)	7 354
LOs Utdanningsfond (Oslo)	424 297			(14 602)	409 695
Sykelønnordningens Fond (Oslo)	443 724			(2 366)	441 358
	906 821	15 000	(1 185)	(31 893)	888 742

Alle datterselskaper eies 100 % LO, med unntak av Sørmarka AS som eies 86,67% av LO. De resternde 13,33 % eies av LOs forbund.

LANDSORGANISASJONEN I NORGE
NOTER TIL ÅRSREGNSKAPET 2018
 (Alle beløp i TNOK)

LO - tilknyttede virksomheter og felles virksomheter

Firma	Pr 01.01.				Resultatandel	Pr 31.12. Bokført verdi
	Bokført verdi	Kjøp/salg aksjer	Bokført mot EK	Mottatt utbytte		
LOs Opplysnings- og Utviklingsfond	104 179				4 116	108 295
Oslo Kongressenter Folkets Hus AS	28 224				1 953	30 177
Tankesmien Agenda AS	2 303	8 000			(8 631)	1 672
LOfavør AS (tidl. SB1 Medlemskort AS)	12 912				(63)	12 849
	147 618	8 000	0	0	(2 626)	152 993

LOs Opplysnings- og utviklingsfond er felleskontrollert virksomhet med NHO.

LO har deltatt i en kapitalforhøyelse i Tankesmien Agenda AS i 2018 med 8 millioner kroner.

LO eier 601 aksjer i Tankesmien Agenda AS og eierandelen er 50,63 %.

LO inkl. Folkets Hus Fond eier 153 614 aksjer i Oslo Kongressenter Folkets Hus AS som tilsvarer en eierandel på 30,14 % av aksjene.

LO eier 1470 aksjer i LOfavør AS (tidl. SpareBank1 Medlemskort AS) som utgjør en eierandel på 49%.

Stemmeandel tilsvarer eierandel i datterselskaper og tilknyttede selskaper.

Note 9 Investeringer i aksjer og andeler

Selskapets navn	Antall	Pålydende i kroner	Bokført verdi
Aksjer			
SpareBank 1 Gruppen AS	109 212	1 000	329 697
SpareBank 1 Markets AS	7 352	1 000	1 228
Klassekampen AS	100	100	100
Statstilsattes Hus AS	280	100	28
Forpleiningstjenester AS	53	500	53
Andre aksjer			9
Sum			331 115
Egenkapitalbevis			
Sparebank 1 Østlandet	10 323	63	650 323
Sparebank 1 Østlandet (nye 2018)	1 206	86	103 740
			754 063
Sum aksjer og egenkapitalbevis			1 085 178

Det er mottatt TNOK 82018 i utbytte fra Sparebank 1 Gruppen AS, TNOK 40877 fra Sparebank 1 Østlandet.

Andeler

Drammen Folkets Hus	10
Samfunnshuset Kirkenes	10
Andre andeler	1
Sum	21

Sum investeringer i aksjer og andeler **1 085 199**

Note 10 Skatt konsern

De skattepliktige enhetene i konsern er ikke i skatteposisjon. Videre har disse ingen balanseført utsatt skattefordel, slik at det ikke er noen skattemessige balanse- eller resultateffekter i konsernregnskapet.

LANDSORGANISASJONEN I NORGE
NOTER TIL ÅRSREGNSKAPET 2018
 (Alle beløp i TNOK)

Note 11 Leieavtaler

LO leier lokaler for sin virksomhet i Oslo Kongressenter Folkets Hus med utløpsdato 01.02.2030. Årlig leie er TNOK 14 431. For sine kontorer i fylkene leier LO lokaler med varierende utløpsdatoer.

Note 12 Andre fordringer

	2018	2017
Morselskapet LO		
Pantelån Folkets Hus Fond	78 104	79 428
SpareBank1 Forsikring AS	68 600	68 600
SpareBank1 Østlandet	249 000	249 000
SpareBank1 Gruppen AS	11 399	11 399
Lån til fagbevegelsen	1 832	1 845
Lån utøya	6 500	6 500
Lån transportarbeiderforbundet	6 112	0
Panteobligasjoner	600	1 000
Leieboerinnskudd	8 375	8 375
Personallån	5 084	5 316
Avsetning tap på fordringer	(4 619)	(4 619)
	430 988	426 844
Konsernet LO		
Fordringer i LO	430 988	426 844
Ansvarlig lån til SpareBank1 i Sykelønnsordningens Fond	0	140 000
Ansvarlig lån til SpareBank1 i Utdanningsfondet	34 000	74 000
	464 988	640 844

Note 13 Offentlige tilskudd

LO mottar tilskudd til sin virksomhet i Øst-Europa og utviklingsland. LO står ansvarlig for midlenes anvendelse inntil rapport og regnskap er oversendt og godtatt av bevilger. Tilskuddet for 2018 var TNOK 25 526.

Note 14 Andre avsetninger for forpliktelser

LO har forpliktet seg til å dekke 1/3 av pensjonsforpliktelsene til LOs forbund og foreninger i Den norske Fagorganisasjons pensjonskasse. LO har påtatt seg garantiansvar ifm. husleie for tankesmien Agenda AS. Beløpet er på kr. 941.147,-

	2018	2017
Garantiansvar pensjonsforpliktelser	23 236	22 360
Avsetning til kongress	16 000	8 000
Avsetning til landsmøte Folkets Hus Landsforbund 2021	400	200
	39 636	30 560

Note 15 Mellomværende, fordringer og gjeld, selskap i samme konsern

	2018	2017
Morselskapet LO		
Lån til Sørmarka AS (gjenstående nedbetalingstid 16 år)	6 623	7 225
Lån til AFR AS (gjenstående nedbetalingstid 26 år)	12 052	12 052
Sum	18 675	19 277

Lånene belastes med den til en hver tid gjeldende rente i Folkets Hus Fond.

LANDSORGANISASJONEN I NORGE
NOTER TIL ÅRSREGNSKAPET 2018
 (Alle beløp i TNOK)

Spesifikasjon av transaksjoner mellom selskap i samme konsern	2018	2017
Sørmarka - Kjøp av tjenester	5 190	5 574
Sørmarka - Renter på lån	141	151
Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole Ringsaker - Renter på lån	252	241
Utdanningsfondet - Salg av tjenester	1 300	1 300
Sykelønnsordningens Fond - Salg av tjenester	60	60

Note 16 Annen kortsiktig gjeld

	2018	2017
Morselskapet LO		
Kulturutvalget	2 441	4 035
Avsatte feriepenger	19 149	18 615
LOfavør	15 001	14 649
	57 641	56 646
Konsernet LO		
LO	57 641	56 646
Arbeiderbev. Folkehøgskole Ringsaker AS	1 102	1 143
Sørmarka AS	3 600	3 419
Utdanningsfondet	10 011	9 548
Sykelønnsordningens Fond	25	159
LO Partner AS	6 258	8
	78 638	70 923

Note 17 Bundne skattetrekkmidler

I posten bankinnskudd, kontanter og lignende inngår MNOK 17 i bundne skattetrekkmidler.

Note 18 Årets endring i egenkapital

	31.12.2017	Resultat 2018	Føring mot EK pr 31.12.2018	31.12.2018
Morselskapet LO				
Kampfondet	1 050 000	0		1 050 000
Folkets Hus Fond	141 011	(315)		140 696
LOs Opplysnings- og utviklingsfond	104 179	(4 116)		100 063
LOfavør	26 918	(1 916)		25 002
Solidarisk Støttefond (rettstvister)	10 000	0		10 000
Øvrige fond	2 295	(467)		1 828
Sum fond	1 334 404	(6 815)	0	1 327 588
Sykelønnsordningens Fond	443 724	(2 366)		441 358
LOs Utdanningsfond	424 297	(14 602)		409 695
Øvrig egenkapital	2 293 032	170 077	14 763	2 477 872
Sum annen egenkapital	3 161 053	153 109	14 763	3 328 925
Totalt	4 495 457	146 294	14 763	4 656 514
Konsernet LO				
Majoritet	4 495 457	146 294	14 763	4 656 514
Minoritet	4 616	85	(182)	4 519
Totalt	4 500 073	146 380	14 580	4 661 034

LANDSORGANISASJONEN I NORGE
NOTER TIL ÅRSREGNSKAPET 2018
(Alle beløp i TNOK)

Spesifikasjon av føring mot egenkapital:

Estimatavvik pensjon LO	15 948
Estimatavvik pensjon Sørmarka	(1 185)
Føringer direkte mot EK LO	14 763

Note 19 Risikovurdering

Som en del av LOs internasjonale engasjement involverer vi oss i utviklingsprosjekter i utvalgte land i Afrika, Asia og Latin-Amerika. Dette arbeidet er delvis finansiert av NORAD-midler og utføres i samarbeid med lokale partnere. Disse prosjektene gjennomføres i land med mindre utviklede kontrollsystemer og høyere risiko for korrupsjon hos partnere, noe som medfører en risiko for krav om tilbakebetaling av formidlet prosjektstøtte.

Note 20 Hendelser etter balansedagen

Det har ikke vært noen vesentlige hendelser etter balansedagen som kunne påvirke regnskapstall for året 2018.

Oslo, 08.april 2019

Hans Christian Gabrielsen

Julie Lødrup

Mette Nord

Steinar Krogstad

Anne Berit Aker Hansen

Peggy Hessen Følsvik

Erna Hagensen

Sissel M. Skoghåug

Trine Lise Sundnes

Kjersti Barsok

Roger Haga Heimli

Jan Olav Andersen

Jørn-Henning Eggum

Frode Alfheim

Egil Andre Aas

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til representantskapet i Landsorganisasjonen i Norge

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Landsorganisasjonen i Norge som består av selskapsregnskap og konsernregnskap. Selskapsregnskapet og konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2018, resultatregnskap og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets og konsernets finansielle stilling per 31. desember 2018, og av deres resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i avsnittet *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet i samsvar med de relevante etiske kravene i Norge knyttet til revisjon slik det kreves i lov og forskrift. Vi har også overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Øvrig informasjon omfatter informasjon i selskapets årsrapport bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Sekretariatet og leder (ledelsen) er ansvarlig for den øvrige informasjonen. Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke den øvrige informasjonen, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese den øvrige informasjonen med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen og årsregnskapet eller kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvike selskapet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan skyldes misligheter eller feil og er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- ▶ identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll;
- ▶ opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll;
- ▶ vurderer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige;
- ▶ konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape betydelig tvil om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det foreligger vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet. Hvis slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, må vi modifisere vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapets evne til fortsatt drift ikke lenger er til stede;
- ▶ vurderer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettvise bilde;
- ▶ innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om konsernregnskapet. Vi er ansvarlige for å fastsette strategien for, samt å følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen, og vi har et udeelt ansvar for konklusjonen på revisjonen av konsernregnskapet.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen, tidspunktet for vårt revisjonsarbeid og eventuelle vesentlige funn i vår revisjon, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom vårt arbeid.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til disponering av resultatet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Building a better
working world

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 7. mai 2019
ERNST & YOUNG AS

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Kjell Andersen', written over the printed name.

Kjell Andersen
statsautorisert revisor

LOs UTDANNINGSFOND
RESULTATREGNSKAP 2018

	Note	2018	2017
INNETEKTER			
Avkastning av kapital	2	<u>2 709 524</u>	<u>19 380 062</u>
Sum inntekter		<u>2 709 524</u>	<u>19 380 062</u>
DRIFTSKOSTNADER			
Administrasjon	4	1 902 768	1 481 260
Stipendier	3	<u>15 408 535</u>	<u>14 496 846</u>
Sum driftskostnader		<u>17 311 302</u>	<u>15 978 106</u>
ÅRSRESULTAT		<u>-14 601 779</u>	<u>3 401 956</u>
Overført til/fra opptjent egenkapital		<u>-14 601 779</u>	<u>3 401 956</u>

LOs UTDANNINGSFOND
BALANSE PR. 31.12.2018

EIENDELER	Note	2018	2017
Anleggsmidler			
Immatrielle eiendeler			
Obligasjoner og andre fordringer	5	34 000 000	74 000 000
Sum anleggsmidler		<u>34 000 000</u>	<u>74 000 000</u>
Omløpsmidler			
Kundefordringer		69 313	
Påløpte renter		639 610	531 609
Bankinnskudd		278 409 977	246 869 798
Andre kortsiktige investeringer		107 014 506	112 936 544
Sum omløpsmidler		<u>386 133 405</u>	<u>360 337 952</u>
SUM EIENDELER		<u>420 133 405</u>	<u>434 337 952</u>
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Innskutt egenkapital		317 070 792	317 070 792
Opptjent egenkapital	6	92 624 165	107 225 943
Sum egenkapital		<u>409 694 957</u>	<u>424 296 735</u>
Gjeld			
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		426 149	492 363
Annen kortsiktig gjeld		10 012 300	9 548 853
Sum kortsiktig gjeld		<u>10 438 449</u>	<u>10 041 216</u>
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		<u>420 133 405</u>	<u>434 337 952</u>

LOs UTDANNINGSFOND
Noter til regnskapet for 2018

1. REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk for små foretak.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler. Omløpsmidlene vurderes til virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Obligasjoner og andre langsiktige fordringer verdsettes til kostpris.

Avkastning på aksjer, bankinnskudd og obligasjoner resultatføres ved opptjening.

Det gjøres en avsetning for ikke utbetalte stipendier vedrørende regnskapsåret.

Korrigerende av vesentlige feil i tidligere årsregnskap føres mot egenkapitalen, jf. Regnskapsloven § 4-3. Ved korrigerende av feil i tidligere årsregnskap som er ført mot egenkapitalen omarbeides sammenligningstall.

2. AVKASTNING PÅ KAPITAL

	2018	2017
Renter bankinnskudd	2 854 944	3 269 652
Renter ansvarlig lån	1 714 680	2 873 729
Påløpte renter	3 009 242	2 703 261
Avkastning forvaltning	-4 869 342	10 533 420
Sum avkastning på kapital	2 709 524	19 380 062

3. STIPENDKOSTNADER

	2018	2017
Utbetalt stipend	14 673 835	15 567 846
Endring avsetning innvilget/ikke utbetalt stipend	734 700	-1 071 000
Sum stipendiekostnad	15 408 535	14 496 846

4. ANSATTE OG GODTGJØRELSE TIL REVISJON

Fondet har ingen ansatte. Landsorganisasjonen i Norge er ansvarlig for administrasjon og regnskap. Det er ikke utbetalt styrehonorar i fondet.

Lovpålagt revisjon utgjør kr 24 375, - inkludert mva.

LOs UTDANNINGSFOND
Noter til regnskapet for 2018

5. OBLIGASJONER OG ANDRE FORDRINGER	2018	2017
Fondsobligasjon	34 000 000,00	34 000 000,00
Ansvarlig lån	0,00	40 000 000,00
Sum obligasjoner og andre fordringer	34 000 000,00	74 000 000,00

6. EGENKAPITAL	2018	2017
Innskutt egenkapital	317 070 792	317 070 792
Opptjent egenkapital pr 01.01.	107 225 943	103 823 987
Årets resultat	-14 601 779	3 401 956
Opptjent egenkapital pr 31.12.	92 624 164	107 225 943
Egenkapital pr. 31.12.	409 694 956	424 296 735

Oslo, 08. april 2019

Hans-Christian Gabrielsen

Peggy Hessen Følsvik

Roger Haga Heimli

Julie Lødrup

Erna Hagenesen

Jan Olav Andersen

Mette Nord

Sissel M. Skoghaug

Jørn Eggum

Steinar Krogstad

Trine Lise Sundnes

Frode Alfheim

Anne Berit Aker Hansen

Kjersti Barsok

Egil Andre Aas

Building a better
working world

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS
Dronning Eufemias gate 6, NO-0191 Oslo
Postboks 1156 Sentrum, NO-0107 Oslo

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00
www.ey.no
Medlemmer av Den norske revisorforening

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til representantskapet i Landsorganisasjonen i Norge

Uttalelse om revisjonen av enkeltstående regnskapsoppstilling

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet til LOs Utdanningsfond, for regnskapsåret som ble avsluttet 31. desember 2018, herunder viktige regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger (samlet kalt «regnskapsoppstillingen»).

Etter vår mening gir regnskapsoppstillingen i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til LOs Utdanningsfond pr 31.12.2018 i samsvar med grunnlaget for utarbeidelsen av regnskapsoppstillingen som beskrevet i note 1

Grunnlag for konklusjon

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i avsnittet *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av regnskapsoppstillingen*. Vi er uavhengige av organisasjonen i samsvar med de relevante etiske kravene i Norge knyttet til revisjon slik det kreves i lov og forskrift. Vi har også overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Fondsstyrets ansvar for regnskapsoppstillingen

Fondsstyret er ansvarlig for utarbeidelsen av regnskapsoppstillingen som beskrevet i note 1 og for slik intern kontroll som fondsstyret finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av en regnskapsoppstilling som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av regnskapsoppstillingen må fondsstyret ta standpunkt til fondets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for regnskapsoppstillingen med mindre fondsstyret enten har til hensikt å avvikle fondets eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

De som har overordnet ansvar for styring og kontroll, er ansvarlige for å føre tilsyn med fondets finansielle rapporteringsprosess.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av regnskapsoppstillingen

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at regnskapsoppstillingen som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan skyldes misligheter eller feil og er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av regnskapsoppstillingen.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapsoppstillingen, enten det skyldes misligheter eller feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll;
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å konkludere særskilt på fondets interne kontroll;
- vurderer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av fondsstyret er rimelige;
- konkluderer vi på om fondsstyrets bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape betydelig tvil om fondets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det foreligger vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapsoppstillingen. Hvis slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, må vi modifisere vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at fondets evne til fortsatt drift ikke lenger er til stede.

Vi kommuniserer med fondsstyret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen, tidspunktet for vårt revisjonsarbeid og eventuelle vesentlige funn i vår revisjon, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom vårt arbeid.

Oslo, 7. mai 2019
ERNST & YOUNG AS

Kjetil Andersen
statsautorisert revisor

**SYKELØNNSORDNINGENS FOND
RESULTATREGNSKAP 2018**

	Note	2018	2017
INNETEKTER			
Avkastning av kapital		3 759 174	15 146 694
Sum inntekter		<u>3 759 174</u>	<u>15 146 694</u>
DRIFTSKOSTNADER			
Fritidsforsikring		6 040 066	13 251 226
Annen kostnad	5/6	85 375	86 237
Sum driftskostnader		<u>6 125 441</u>	<u>13 337 463</u>
ARSRESULTAT		<u>-2 366 267</u>	<u>1 809 231</u>
Overført til egenkapital		<u>-2 366 267</u>	<u>1 809 231</u>

**SYKELØNNSORDNINGENS FOND
BALANSE PR 31.12.2018**

EIENDELER		2018	2017
Anleggsmidler			
Obligasjoner og andre fordringer	4	<u>0</u>	<u>140 000 000</u>
Omløpsmidler			
Fordringer			
Andre kortsiktige investeringer		82 611 696	53 590 272
Andre kortsiktige fordringer	3	3 216 382	5 612 055
Bankinnskudd		355 554 770	244 680 894
Sum omløpsmidler		<u>441 382 847</u>	<u>303 883 221</u>
SUM EIENDELER		<u>441 382 847</u>	<u>443 883 221</u>
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Innskutt egenkapital		212 613 000	212 613 000
Opptjent egenkapital		228 744 847	231 111 114
Sum egenkapital	7	<u>441 357 847</u>	<u>443 724 114</u>
Gjeld			
Annen kortsiktig gjeld			
Kreditorer			
Kortsiktig gjeld		25 000	159 107
Sum gjeld		<u>25 000</u>	<u>159 107</u>
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		<u>441 382 847</u>	<u>443 883 221</u>

SYKELØNNSORDNINGENS FOND
NOTER TIL REGNSKAPET 2018

1 REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk for små foretak.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år.

Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler. Omløpsmidlene vurderes til virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Obligasjoner og andre langsiktige fordringer verdsettes til kostpris.

Avkastning på bankinnskudd og obligasjoner resultatføres ved opptjening.

2 FRITIDSFORSIKRINGENS REGNSKAP	2018	2017
Premie	24 458 590	26 542 827
Erstatninger	-3 272 518	9 720 326
Administrasjonskostnader 15%	3 668 789	3 317 853
Årets overskudd før renter	24 062 319	13 504 648
Renter	433 631	1 208 375
Premie trukket av fondet	18 455 827	13 323 964
Overskudd	<u>6 040 123</u>	<u>1 389 059</u>
Akkumulert overskudd pr. 01.01	31 769 918	22 087 181
Årets overskudd	6 040 123	1 389 059
Korrigerings for tidligere år		8 293 678
Akkumulert overskudd pr. 31.12	<u>37 810 041</u>	<u>31 769 918</u>

3 ANDRE KORTSIKTIGE FORDRINGER

Andre kortsiktige fordringer er beregnet ikke godskrevet renter pr. 31.12.18.

4 LANGSIKTIGE FORDRINGER	2018	2017
SpareBank1 - ansvarlig lån	-	140 000 000
		<u>140 000 000</u>

5 ANNEN KOSTNAD	2018	2017
Regnskap og revisjon	85 375	85 375
Andre kostnader	0	862
Sum annen kostnad	<u>85 375</u>	<u>86 237</u>

Det er ikke utbetalt lønn eller styrehonorar i fondet.

6 REVISOR

Lovpålagt revisjon utgjør kr 24 375, - inkludert mva.

**SYKELØNNSORDNINGENS FOND
NOTER TIL REGNSKAPET 2018**

7. EGENKAPITAL	2018	2017
Innskutt egenkapital	212 613 000	212 613 000
Opptjent egenkapital 01.01.	231 111 114	229 301 883
Overført fra resultat	-2 366 267	1 809 231
Opptjent egenkapital 31.12.	228 744 846	231 111 114
Sum egenkapital	441 357 846	443 724 114

Oslo, 08. april 2019

Hans-Christian Gabrielsen

Julie Lødrup

Mette Nord

Steinar Krogstad

Anne Berit Aker Hansen

Peggy Hossen Følsvik

Erna Hagensen

Sissel M. Skoghaug

Trine Lise Sundnes

Kjersti Barsok

Roger Haga Heimli

Jan Olav Andresen

Jørn Eggum

Frode Alfheim

Egil Andre' Aas

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til representantskapet i Landsorganisasjonen i Norge

Uttalelse om revisjonen av enkeltstående regnskapsoppstilling

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet til Sykelønnsordningens fond, for regnskapsåret som ble avsluttet 31. desember 2018, herunder viktige regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger (samlet kalt «regnskapsoppstillingen»).

Etter vår mening gir regnskapsoppstillingen i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Sykelønnsordningens Fond pr 31.12.2018 i samsvar med grunnlaget for utarbeidelsen av regnskapsoppstillingen som beskrevet i note 1

Grunnlag for konklusjon

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i avsnittet *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av regnskapsoppstillingen*. Vi er uavhengige av organisasjonen i samsvar med de relevante etiske kravene i Norge knyttet til revisjon slik det kreves i lov og forskrift. Vi har også overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Fondsstyrets ansvar for regnskapsoppstillingen

Fondsstyret er ansvarlig for utarbeidelsen av regnskapsoppstillingen som beskrevet i note 1 og for slik intern kontroll som fondsstyret finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av en regnskapsoppstilling som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av regnskapsoppstillingen må fondsstyret ta standpunkt til fondets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for regnskapsoppstillingen med mindre fondsstyret enten har til hensikt å avvikle fondets eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

De som har overordnet ansvar for styring og kontroll, er ansvarlige for å føre tilsyn med fondets finansielle rapporteringsprosess.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av regnskapsoppstillingen

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at regnskapsoppstillingen som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan skyldes misligheter eller feil og er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av regnskapsoppstillingen.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapsoppstillingen, enten det skyldes misligheter eller feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll;
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å konkludere særskilt på fondets interne kontroll;
- vurderer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av fondsstyret er rimelige;
- konkluderer vi på om fondsstyrets bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape betydelig tvil om fondets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det foreligger vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapsoppstillingen. Hvis slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, må vi modifisere vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at fondets evne til fortsatt drift ikke lenger er til stede.

Vi kommuniserer med fondsstyret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen, tidspunktet for vårt revisjonsarbeid og eventuelle vesentlige funn i vår revisjon, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom vårt arbeid.

Oslo, 7. mai 2019
ERNST & YOUNG AS

Kjetil Andersen
statsautorisert revisor

LOs OPPLYSNINGS- OG UTVIKLINGSFOND

RESULTATREGNSKAP 2018

	Noter	2018	2017
DRIFTSINNEKTER			
Premieinntekter	2	<u>134 391 617</u>	<u>134 879 765</u>
DRIFTSKOSTNADER			
Administrasjonskostnader	7	499 625	498 625
Tilskudd og bevilgninger	3	<u>130 822 826</u>	<u>130 078 541</u>
Sum driftskostnader		<u>131 322 451</u>	<u>130 577 166</u>
DRIFTSRESULTAT		<u>3 069 166</u>	<u>4 302 599</u>
FINANSINNEKTER			
Renteinntekter		<u>1 046 801</u>	<u>1 971 963</u>
ARSRESULTAT		4 115 967	6 274 562
Overført til Forskningsfondet		2 599 034	848 650
Overført til annen egenkapital		<u>1 516 934</u>	<u>5 425 913</u>
Sum disponert		<u>4 115 967</u>	<u>6 274 562</u>

BALANSE PR 31.12.2018

	Noter	2018	2017
EIENDELER			
Omløpsmidler			
Kundefordringer		41 375 135	37 590 388
Påløpte renteinntekter		118 342	122 740
Andre kortsiktige investeringer		8 265 713	9 274 526
Bankinnskudd		<u>93 685 731</u>	<u>80 800 349</u>
Sum omløpsmidler		<u>143 444 922</u>	<u>127 788 003</u>
SUM EIENDELER		143 444 922	127 788 003
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Forskningsfondet		34 345 577	31 746 544
Annen egenkapital		<u>73 949 789</u>	<u>72 432 856</u>
Sum egenkapital	4	<u>108 295 367</u>	<u>104 179 399</u>
Gjeld			
Kortsiktig gjeld	5	<u>35 149 555</u>	<u>23 608 604</u>
Sum gjeld		<u>35 149 555</u>	<u>23 608 604</u>
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		143 444 922	127 788 003

LOs OPPLYSNINGS- OG UTVIKLINGSFOND

NOTER TIL REGNSKAPET 2018

1 REGNSKAPSPRINSIPPER

Postene i regnskapet er verdsatt og periodisert i overensstemmelse med reglene som følger av regnskapsloven og god regnskapsskikk for småå foretak.

Premieinntekter

Inntektene resultatføres på opptjeningstidspunktet.

Tilskudd og bevilgninger

Tilskudd og bevilgninger kostnadsføres ved utbetaling. Det gjøres avsetninger for ubenyttede midler basert på årets tildeling i budsjett.

2 PREMIEINTEKTER	2018	2017
LO -NHO	102 627 738	102 190 272
Glass og Fasadeforeningen	137 610	190 131
Norges Lastebileierforbund	731 971	763 580
Sjømennenes Fellessentral	2 919 561	3 150 150
LO - Samfo	4 555 632	4 988 590
Oljeindustrien, Offshore	1 976 756	1 966 023
LO - Virke	16 381 847	16 706 909
LO og forbundene	1 465 741	1 583 721
Maskinentrepenørenes Forbund	2 477 995	2 385 434
Arbeidssamvirkenes Landsforening	1 116 768	954 957
Sum premieinntekter	134 391 617	134 879 765

3 TILSKUDD OG BEVILGNINGER	2018	2017
Forbundene	104 806 726	99 938 567
Hovedorganisasjonenes Fellestiltak	6 000 000	8 000 000
Fellestiltakene LO - Virke	3 600 000	3 600 000
Fellestiltakene LO - Samfo	1 157 625	1 157 625
Arbeiderbevegelsens Arbeidsgiverforening	732 871	791 861
Bevilgninger	10 152 211	10 159 508
Forskningsprosjekter	4 373 393	6 430 980
Sum tilskudd og bevilgninger	130 822 826	130 078 541

Av tildelte midler til forbundene til tillitsvalgtopplæring i 2018 gjenstod kr. 10 041 940 i ubenyttede midler ved årets slutt. Disse midlene er avsatt i regnskapet for 2018.

LOs OPPLYSNINGS- OG UTVIKLINGSFOND

NOTER TIL REGNSKAPET 2018

4 EGENKAPITAL		2018	2017
Forskningsfondet	Pr. 01.01.2018	31 746 544	30 897 894
Forbrukt		2 599 034	848 650
Forskningsfondet	Pr. 31.12.2018	<u>34 345 577</u>	<u>31 746 544</u>
Opptjent egenkapital	Pr 01.01.2018	72 432 855	67 006 943
Overført fra resultat		1 516 934	5 425 913
Opptjent egenkapital	Pr. 31.12.2018	<u>73 949 789</u>	<u>72 432 855</u>
Sum egenkapital		<u>108 295 367</u>	<u>104 179 399</u>

5 KORTSIKTIG GJELD		2018	2017
AOF		22 179 085	13 083 932
Ubenyttede midler 2018		10 041 940	6 335 045
Annen kortsiktig gjeld		2 864 983	4 189 627
Landsorganisasjonen i Norge		63 547	0
Sum kortsiktig gjeld		<u>35 149 555</u>	<u>23 608 604</u>

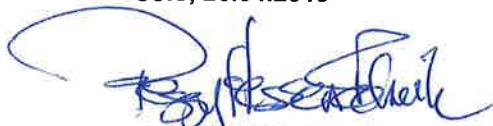
6 LØNN, GODTGJØRELSER

Det er ikke utbetalt lønn og styrehonorar i fondet.

7 REVISOR

Det er kostnadsført kr. 49 625,- til revisjon.

Oslo, 26.04.2019

Peggy Hessen Følsvik

Clas Delp

Monica Derbakk

Bjørn Mietinen

Anders Gabriel Birkeland

Anita Johansen

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til representantskapet i Landsorganisasjonen i Norge

Uttalelse om revisjonen av enkeltstående regnskapsoppstilling

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet til LOs Opplysnings- og utviklingsfond, for regnskapsåret som ble avsluttet 31. desember 2018, herunder viktige regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger (samlet kalt «regnskapsoppstillingen»).

Etter vår mening gir regnskapsoppstillingen i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til LOs Opplysnings- og utviklingsfond pr 31.12.2018 i samsvar med grunnlaget for utarbeidelsen av regnskapsoppstillingen som beskrevet i note 1

Grunnlag for konklusjon

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i avsnittet *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av regnskapsoppstillingen*. Vi er uavhengige av organisasjonen i samsvar med de relevante etiske kravene i Norge knyttet til revisjon slik det kreves i lov og forskrift. Vi har også overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Fondsstyrets ansvar for regnskapsoppstillingen

Fondsstyret er ansvarlig for utarbeidelsen av regnskapsoppstillingen som beskrevet i note 1 og for slik intern kontroll som fondsstyret finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av en regnskapsoppstilling som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av regnskapsoppstillingen må fondsstyret ta standpunkt til fondets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for regnskapsoppstillingen med mindre fondsstyret enten har til hensikt å avvike fondets eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

De som har overordnet ansvar for styring og kontroll, er ansvarlige for å føre tilsyn med fondets finansielle rapporteringsprosess.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av regnskapsoppstillingen

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at regnskapsoppstillingen som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan skyldes misligheter eller feil og er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av regnskapsoppstillingen.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapsoppstillingen, enten det skyldes misligheter eller feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll;
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å konkludere særskilt på fondets interne kontroll;
- vurderer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av fondsstyret er rimelige;
- konkluderer vi på om fondsstyrets bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape betydelig tvil om fondets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det foreligger vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapsoppstillingen. Hvis slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, må vi modifisere vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at fondets evne til fortsatt drift ikke lenger er til stede.

Vi kommuniserer med fondsstyret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen, tidspunktet for vårt revisjonsarbeid og eventuelle vesentlige funn i vår revisjon, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom vårt arbeid.

Oslo, 7. mai 2019
ERNST & YOUNG AS

Kjetil Andersen
statsautorisert revisor